

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2011/421
Karar No : 2014/3133

REKABET KURUMU
Tarih : 11.02.2015
Sayı : 750

Temyiz Eden (Davacı) : Vapur Donatanları ve Acentaları Derneği

Vekili : Av. Metin Kayapağlayan

Uğur Mumcu Cad. No:37/1 Gaziosmanpaşa-Çankaya/ANKARA

Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu

Bilkent Plaza B-3 Blok - Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Meltem Türkoğlu- aynı yerde

Davalı İdare Yanında Davaya Katılanlar : 1- Med Marine Kılavuzluk ve Römorkaj Hiz.İnş.San.ve Tic.A.Ş.
2- Deniz Kılavuzluk A.Ş.

Vekilleri : Av. Selçuk Soybay, Av. Celal Erkut

Vişnezade Camii Meydanı Sok. Marmara Apt. No:4/3

Maçka-Beşiktaş/İSTANBUL

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30/11/2010 günlü, E:2007/13534, K:2010/8165 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmaların Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Şehnaz Gençay Karabulut

Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, dosyanın tekemmül ettiği anlaşıldığından davacının yürütmenin durdurulması istemi görüşülmeyle dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; Deniz Kılavuzluk A.Ş. ve Med Marine Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, İzmit Körfezi ve İskenderun Körfezi'nde sunulan kılavuz kaptanlık (pilota) ve römorkaj hizmetleri pazarında anlaşarak fiyat tespit etmek ve pazar paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 14/05/2007 günlü, 07-40/444-169 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30/11/2010 günlü, E:2007/13534, K:2010/8165 sayılı kararıyla; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklandığı; dava dosyası ile Dairelerinin E:2007/13534 sayılı dava dosyasına sunulan işlem dosyasındaki bilgi ve belgelerin birlikte incelenmesinden; Deniz Kılavuzluk A.Ş. (Dekaş) ve Med Marine Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Med Marine)'nin İzmit Körfezi ve İskenderun Körfezi'nde sunulan kılavuz kaptanlık (pilota) ve römorkaj hizmetleri pazarında anlaşarak fiyat tespit etmek ve pazar paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl ettiklerinden bahisle yapılan şikâyet üzerine açılan soruşturma sonucunda dava konusu kararın alındığı, süreç

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2011/421
Karar No : 2014/3133

değerlendirildiğinde; soruşturma konusu yönünden iki farklı ilgili ürün (hizmet) pazarı ve iki farklı ilgili coğrafi pazarın bulunduğu, ilgili hizmet pazarlarının ayrı ayrı "römorkörcülük" ile "kılavuz kaptanlık" hizmetleri olduğu, ilgili coğrafi pazarların ise "İzmit Körfezi" ve "İskenderun Körfezi" olarak belirlendiği, römorkörcülük hizmetinin, geminin dar suyollarından geçerken ya da limana yanaşırken yahut limanı terk ederken römorkör adı verilen çekme ve itme kuvveti yüksek botlar tarafından manevra yaptırılmasını, kılavuz kaptanlık hizmetinin ise, kılavuz alınması zorunlu olan sularda ve liman bölgesinde gemilere yol gösterilmesini ifade ettiği, teknik yönden değerlendirildiğinde römorkörcülük ile kılavuzluk faaliyetlerinin birbiri ile iç içe (bütünleşmiş) hizmetler olduğu, özellikle ağır tonajlı gemilerin limana yanaşmaları ve limandan ayrılmalarının can, mal ve çevre güvenliği yönünden "kritik" kabul edilen işlemler olduğu, manevra yapan geminin limana risksiz şekilde yanaşmasının yahut limandan güvenli bir şekilde ayrılmasının kılavuz kaptan ile gemi kaptanının bir arada bulunmasına, ayrıca, kılavuz kaptan ile römorkör mürettebatının kesintisiz iletişimine bağlı olduğu, soruşturma raporunun hazırlandığı ve nihai kararın verildiği zaman dilimini kapsayan dönemde ülkemizde geçerli ikincil mevzuatın, sınırları Denizcilik Müsteşarlığınca çizilen her bir coğrafi bölgede römorkörcülük hizmetinin tek bir teşkilat tarafından verilmesini hükme bağladığı, tek bir teşebbüs tarafından sunulacak olmasının yanında satın alınması da zorunlu olan bu hizmetin azami bedelinin kamu otoritesi tarafından belirlendiği, yine ülkemizde halen geçerli yasal düzenlemeye göre, kılavuzluk hizmetlerinin de idare tarafından düzenlendiği, sınırları Denizcilik Müsteşarlığı tarafından çizilmiş olan her bir liman bölgesinde ancak bir adet teşkilatın bahse konu hizmeti sunabildiği, kılavuzluk hizmetinin bedelinin tespitinde benimsenen idari politikanın da römorkörcülük hizmetindeki eş bir seyir izlediği, dünya uygulamasına bakıldığında, ağırlıklı olarak bu hizmetlerin tek bir teşebbüse gördürüldüğünün ve rekabete müsaade edilmediğinin görüldüğü, 1995 yılından başlayarak İzmit'te, 1997 yılından başlayarak ise İskenderun'da faaliyet gösteren Dekaş'ın kılavuz kaptanlık faaliyetini sürdürdüğü, 2006 yılından sonra bir süre römorkaj hizmeti de sunduğu, Med-Marine'nin ise, faaliyetlerine 1995 yılında İzmit Körfezi'nde başladığı ve 2004 yılına kadar olan dönemde denizcilik sektöründe römorkaj, palamar, elleçleme ve gemi kurtarma hizmeti vermekte iken belirtilen tarihten itibaren kılavuzluk hizmeti de vermeye başladığı, mevzuatta yapılan değişiklikler neticesinde, ilk defa 1995 yılında İzmit Limanı'nda ve daha sonra da 1997 yılında İskenderun Limanı'nda kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinin Denizcilik Müsteşarlığı'nın şart ve icaplarına uyan ve Müsteşarlıktan gerekli izni alan özel gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerine açıldığı, böylece Dekaş ve Med Marine müşterek teşebbüsünün, İzmit ve İskenderun Limanlarında bu hizmetleri yapmak üzere yetkili kılındığı, Denizcilik Müsteşarlığı tarafından, Dekaş ve Med Marine teşebbüslerinin ayrı muhataplar olarak değil, tek teşkilat olarak kabul edildiği, kaldı ki Denizcilik Müsteşarlığı'nın sektörü serbestleştirmeye, dolayısıyla teşebbüslerden rekabet etmelerini istemeye yetkisinin de bulunmadığı, zira 1998 tarihli Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri Teşkilatları Hakkındaki Yönetmeliğin 10. maddesinde, "İdare tarafından, tanımı 4. maddenin (c) bendinde yapılmış olan her bir kılavuzluk/römorkaj teşkilatı bölgesi sınırları içinde yalnız bir kılavuzluk/römorkaj teşkilatına izin verilir." hükmü getirilmek suretiyle, bu hizmetlerin aynı teşkilat bölgesinde birden çok teşebbüs tarafından rekabet halinde görülmesine izin verilmesi olanağının ortadan kaldırıldığı, sektörün rekabete kapatılmasının ardındaki başlıca kaygının, rekabet halindeki teşebbüslerin, fiyat, maliyet ve pazar payı baskısı altında güvenlik standartlarını düşürebilecekleri endişesi olduğu, ilgili pazardaki düzenleme yetkisinin, münhasıran Denizcilik Müsteşarlığı'na bırakıldığı, halihazırdaki durumun pilotaj ve römorkaj hizmetlerinin rekabete açılmasını destekler nitelikte olmadığı, inceleme konusu sektörün, sunulan hizmetin niteliğinden kaynaklanan sebeplerle bütün dünyada düzenlemeye tabi tutulduğu, Denizcilik Müsteşarlığı tarafından Kurum'a sunulan 29/08/2006 günlü, 1751 sayılı yazıda da, "Dekaş ve Med Marine'nin söz konusu hizmetleri birbirinden

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2011/421
Karar No : 2014/3133

bağımsız olarak yerine getiremeyecekleri, ancak hizmette bir aksama olmamak kaydıyla hizmetleri kendi aralarında paylaşabilecekleri, bu anlamda "Ortak Teşebbüs" ve müteselsil sorumluluk esaslarına göre "birinin her iki görevi veya her ikisinin ayrı ayrı bir görevi veya her ikisinin de her iki görevi yapabilmesinin mümkün olduğu" hususlarına yer verildiği; fiyat uygulamasının hâkim durumun kötüye kullanılması olarak yorumlanıp yorumlanamayacağı hususuna bakıldığında ise, uygulanan fiyatların üst sınırları idari otorite olan Denizcilik Müsteşarlığı tarafından belirlendiğinden azami fiyat hadlerinin aşırı fiyatlama olarak değerlendirilemeyeceği, bu durumda 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin de ihlâl edilmediği, sonuç itibarıyla Dekaş ve Med Marine müşterek teşebbüsünün İzmit ve İskenderun Körfezlerinde sunduğu kılavuz kaptanlık ve römorkaj hizmetlerinin sunumuna yönelik faaliyet ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl etmediği sonucuna varıldığı; buu durumda; güvenlik kaygısından kaynaklanan nedenlerle rekabete açılmadığı anlaşılan kılavuz kaptanlık ve römorkaj hizmetleri pazarında, fiyat gibi bir çok hususun söz konusu pazarda idari otorite olan Denizcilik Müsteşarlığı tarafından belirlendiği de dikkate alındığında, yapılan şikâyetin reddine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı; öte yandan; davacı şirket tarafından, şikâyetçi sıfatıyla soruşturmanın tarafı olunmasına karşın soruşturma raporunun kendilerine tebliğ edilmediği ve talep ettikleri halde sözlü savunma toplantısının yapılmadığı, böylece savunma hakkının ihlâl edildiği ileri sürülmekte ise de; 4054 sayılı Kanun'un 42. maddesinde yer alan, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddiaların ciddi ve yeterli bulunması durumunda, ihbar veya şikâyet edenlere ileri sürülen iddiaların ciddi bulunduğu ve araştırmaya başlandığının yazılı olarak bildirileceği hükmünden başka ihbarcıya ya da şikâyet edene bir bildirim yükümlülüğünün olmadığı, bunun yanında Kurul'un soruşturmaya başlamasını düzenleyen 43. ve devamı maddelerinde de, "taraf/taraflar" ibaresinden kasdedilenin, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüs/teşebbüsler olduğu anlaşıldığından, davacı şirket iddiaları kararı sakatlar nitelikte görülmediği gerekçeleriyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Temyiz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30/11/2010 günlü, E:2007/13534, K:2010/8165 sayılı kararının ONANMASINA, yürütmenin durdurulması istemi hakkında bir karar verilmediğinden 30,30 TL harcın istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere 30/10/2014 gününde, esasta oybirliği, gerekçede oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Namık Kemal
ERGANİ

Üye
Nüket
YOKLAMACIOĞLU

Üye
İbrahim
BERBEROĞLU

Üye
Nalan
TERZİ

Üye
Kadir
ÖZKAYA

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
İbrahim
ALİUSTA

Üye
Halil
ÇIRAK

Üye
Vahit
BEKTAŞ

Üye
Hasan
GÜZELER

Üye
Mehmet
ÇELİK

Üye
Orhan
BOYRAZ
ASLI GABURRADIR
ATALIK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ
(X)

Üye
Fatih
ÇİHANGİR